

Stajerc" izhaja vsaki
tisk, datiran z dnevom
nastajanja nedelje.

Priloga velja za Av-
strijo: za celo leto
10 kron, za Ogrsko
8 50 vin, za celo
letno: za Nemčijo stane
celo leto 6 kron, za
Rusko pa 8 kron;
drugo inozemstvo se
plača naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ljubljani, gledališko po-
stlopie šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torker zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2 50
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 43.

V Ptuj v nedeljo dne 24. oktobra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Imagovito prodiranje nemško-avstrijskih čet v srce Srbije. — Bolgari
zasledili Istip in velik del Makedonije; vjeli so čez 3000 Srbov. —
Srbija odtrgana in osamljena. — Velikanski laški napadi izjalovljeni.
— Ruski protinapadi in ofenziva na zapadu zlomljena.

Srbija pred žalostnim, krvavim koncem! To bi se lahko glasilo napis zgodovine vojnih dogodkov zadnjega tedna. Napredovanje avstro-ogrskih in nemških čet pod vrhovnim poveljstvom feldmaršala Mackensena gre sistematično, brez prelazne dolednosti naprej. Premagane so najmočnejše utrjene visočine južno od Belgrada. Naše čete se približujejo Šabacu ter obvladujejo velik del plodovite doline Morave. Medtem pa so Bolgari nastopili, — z vsem svojim pravičnim starim sovraštvom, z masčevanja in drugim sramom! Nastopili so in pretrgali vse veze Srbije. Velik del oropane Makedonije je v bolgarskih rokah, Istip je zavzet, iz Niša so izgnali Srbi, — konec se približuje deželi kraljeve krvi. Zaslužena, opravičena je ta kazen! — Najvažnejše vendar ni. Kajti v tej vojni ne gre več za malo Srbijo in ednake države; gre se za bodočnost vse Evrope in skoraj celotnega sveta. Angleško tiranstvo, rusko nevarnost mora zdaj zatreti. In v trenutku, ko se združijo zmogovite armade Mackensena z bolgarskimi bojažljivimi četami ter s turško zvesto armado, — v tem trenutku je pot od Severnega morja pa do Konstantinopla, do Egipta in celo do Indije odprta. Avstro-Ogrska, Nemčija in Rusija zavazniki so potem gospodarji sveta. Za

to se gre danes! To je globoka misel svetovne vojne...

Glede vojnih dogodkov v ostalem ni mnogo povedati. Vojna proti Rusom in Angležem ter Francozom v zadnjih dneh položaja ni spremenila. O ofenzivi na zapadu se ne govori več in ruski protinapadi ne kažejo nobene odločilne sile. Pač pa so Italijani, ti najpogostejši naših sovražnikov, z naravnost velikansko porabo artiljerijskega materijala pričeli na vseh svojih frontah z napadi, ki jih je naša nepremagljiva južna straža zadušila v pravih rekah krvi. Naša zemlja ne bode nikdar italijanska!

V diplomatskem oziru se ni v zadnjem času ničesar zgodilo. Grška in Rumunija stojita doslej še vedno na svojem nepristranskem stališču. Seveda bode moralo kmalu do odločitve priti. Pa naj bode ta odločitev kakoršnakoli, — mi smo pripravljeni in zmage nam ne iztrga nikdo več iz rok!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K. B. Dunaj, 16. oktobra. Uradno se danes razglasi:

Rusko bojišče. V pokrajini spodnjega Styra boreče se c. in kr. čete so sovražnika 20 kilometrov severno od Rafalovke zopet

iz več trdo branjenih postojank vrgle in en protinapad odbile.

Italijansko bojišče. V Tirolu bil je na severnem delu Altissima (južno-vzhodno Rive) en napad Italijanov odbit. V Dolomitih držala je sovražna artiljerija večerj prostor od Corte in Monte Piano pod živahnim ognjem. Na primorski fronti bili so posamezni oddelki doberdobske planote od italijanske težke artiljerije obstreljevani. Infanterijskih bojov ni bilo.

Južno-vzhodno bojišče. Napadi zavaznikov gredo naprej. V prostoru od Belgrada prodirajoče avstro-ogrške čete prišle so v zasledovanju nasprotnika do naskočne oddaljenosti k Avala-utrdbam in so iztrgale Srbom močno zašancane postojanke na visočinah južno od Vince. Ena naših divizij pobrala je na bojišču 800 mrtvih in težko ranjenih Srbov.

Bolgarske bojne sile priborile so si med Negotinom in Strumico na mnogih točkah prehod čez obmejno gorovje. Vzhodne utrdbe od Zajecarja so zavzete.

Nomestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K. B. Berlin, 16. oktobra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča: Armada Hindenburga. Neki ruski

Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Peri tedaj dalje kakor obično. Samo malo mila — najboljšje Schichtovo milo znamke »Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobi. Prištedjuje posel, čas, denar in milo.

Ominol je najboljšje sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

461

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

sunek zapadno Dünaburga se je izjalovil. severno-zapadno od Wesselowa bila sta dva napada po našem artiljerijskem ognju v kali zadušena. Popoldne in ponoči v tej pokrajini zopet poskušeni napadi bili so odbiti. Vjeli smo pri temu 1 oficirja in 444 mož ter zaplenili 1 strojno puško. Tudi severno vzhodno in južno od Smorgona so Rusi opetovano napadli, bili so povsod nazaj vrženi.

Balkansko bojišče. Armade Mackensena so v nadaljnjem napredovanju. Južno od Semendrije vzeli smo v naskoku goro Vranovo, vzhodno od Požarevaca pa kraj Smoljinac.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 17. oktobra. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Ob potoku Korminu in ob spodnjem Styru napravil je sovražnik vrsto, ljutih napadov. Pri Kulikowici, Nowo-Sielskem in Rafalowki se še borimo. Na vseh točkah bil je sovražnik že večerj zvečer krvavo zavrnjen; njegove izgube so velike. Ob Korminu izpraznil je v polnem razpustu bojišče in zapustil puške ter orožje. Tudi ob zgornji Scezari stoječe c. in kr. bojne sile odbile so ruski napad.

Italijansko bojišče. Ob Sočini fronti razvili so Italijani zopet živahnejše delovanje. Prišlo je tudi večerj zvečer v severno-zapadnem oddelku doberdobske planote do ljutih bojov. Močna italijanska infanterija napadla je zopet naše tamošnje postojanke, prišla deloma do blizo naših obramb in bila konečno pod težkimi izgubami nazaj prepešana. Drugače na Primorskem in Tirolskem le topovski boji.

Južno-vzhodno bojišče. V Avala-pokrajini premagane srbske divizije umikajo se na obeh straneh proti jugu vodeče ceste nazaj. Naše čete nahajajo se v napadu na še severno Ralje stoječe sovražne oddelke. Tudi v Mačvi bil je nasprotnik k nazadovanju prisiljen. Na obeh straneh spodnje Morave pridobile so nemške divizije zopet na prostoru.

Bolgari zaseli so visočine Muslin-Perčina in Babin Zuba; bolj južno silijo čez Egri-Palanka naprej. Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka. K.-B. Berlin, 18. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Napad južno od Rige napreduje dobro. Vjeli smo 280 mož. Ruski napadi zapadno Jakobstadta bili so zavrnjeni. Zapadno od Illuxta osvojili smo si v okoli 3 km fronti širokosti sovražne postojanke. Bolj južno do pokrajine od Smorgona bili so večkratni, z močnimi silami pričeti ruski sunki pod močnimi izgubami za nasprotnika zavrnjeni. Vjeli smo 2 oficirja in 175 mož.

Armada princa Leopolda bavarskega. En ruski napad na obeh straneh železnice Ljahoviče-Baranoviče se je 400 metrov pred našo fronto v ognju izjalovil.

Armada Linsingen. Ob reki Styr od Rafalowke do Kulikowice so se zopetni krajevni boji razvili.

Nemško uradno poročilo od nedelje. K.-B. Berlin, 18. oktobra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Vzhodno od Mitave vrgle so naše čete nasprotnika iz njegovih postojank. Severno in severno vzhodno od Gr. Eckau bili so Rusi do čez Misse nazaj potisnjeni. Pustili so 6 oficirjev in čez 1000 mož vjetih v naši roki. Pred Dünaburgom bili so močni ruski napadi deloma v bližinskih bojih povsod zavrnjeni.

Armada Linsingen. Rusi so bili tudi pri Melezycsu čez Styr vrženi. Poskusi napadov pri Korminu so se izjalovili.

Balkansko bojišče. Na obeh straneh železnice Belgrad-Palanka zavzeli smo Petrovgrob in obvladujočo goro Avala ter Veliki Kamjen in visočine južno od Ripoteka (ob Donavi). Visočinska pokrajina južno od Belgrada je tedaj v naši roki. Armada generala Gallwitzja vrgla je sovražnika od Podunavlje za Ravljo (južno-zapadno od Semendrije) in iz visočin pri Sapiniter Makeju.

Armada bolgarskega generala Bojadjeva izsilila si je prehod čez spodnji Timok in je naskočila 1198 metrov visoko goro Glogovico vzhodno Knjaževaca; pri temu je zaplenila 8 topov in vjela 200 Srbov. Tudi

v smeri proti Pirotu prodrle so bolgarske čete še naprej.

Armada skupine Mackensena zaplenila je doslej 68 srbskih topov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 18. oktobra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Ob potoku Korminu in ob spodnjem Styru napravil je sovražnik vrsto, ljutih napadov. Pri Kulikowici, Nowo-Sielskem in Rafalowki se še borimo. Na vseh točkah bil je sovražnik že večerj zvečer krvavo zavrnjen; njegove izgube so velike. Ob Korminu izpraznil je v polnem razpustu bojišče in zapustil puške ter orožje. Tudi ob zgornji Scezari stoječe c. in kr. bojne sile odbile so ruski napad.

Italijansko bojišče. Ob Sočini fronti razvili so Italijani zopet živahnejše delovanje. Prišlo je tudi večerj zvečer v severno-zapadnem oddelku doberdobske planote do ljutih bojov. Močna italijanska infanterija napadla je zopet naše tamošnje postojanke, prišla deloma do blizo naših obramb in bila konečno pod težkimi izgubami nazaj prepešana. Drugače na Primorskem in Tirolskem le topovski boji.

Južno-vzhodno bojišče. V Avala-pokrajini premagane srbske divizije umikajo se na obeh straneh proti jugu vodeče ceste nazaj. Naše čete nahajajo se v napadu na še severno Ralje stoječe sovražne oddelke. Tudi v Mačvi bil je nasprotnik k nazadovanju prisiljen. Na obeh straneh spodnje Morave pridobile so nemške divizije zopet na prostoru.

Bolgari zaseli so visočine Muslin-Perčina in Babin Zuba; bolj južno silijo čez Egri-Palanka naprej. Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka. K.-B. Berlin, 18. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Napad južno od Rige napreduje dobro. Vjeli smo 280 mož. Ruski napadi zapadno Jakobstadta bili so zavrnjeni. Zapadno od Illuxta osvojili smo si v okoli 3 km fronti širokosti sovražne postojanke. Bolj južno do pokrajine od Smorgona bili so večkratni, z močnimi silami pričeti ruski sunki pod močnimi izgubami za nasprotnika zavrnjeni. Vjeli smo 2 oficirja in 175 mož.

Armada princa Leopolda bavarskega. En ruski napad na obeh straneh železnice Ljahoviče-Baranoviče se je 400 metrov pred našo fronto v ognju izjalovil.

Armada Linsingen. Ob reki Styr od Rafalowke do Kulikowice so se zopetni krajevni boji razvili.

Balkansko bojišče. V Mačvi pričenja se sovražnik umikati. V visočinski pokrajini južno od Belgrada so naše čete v napredovanju proti Cvetkov-Grobu in kraju V. čin. Južno-vzhodno od Požarevaca zavzeli smo M. Crnice in Poževac. — Bolgarske čete zaslede so visočine Muslin-Perčina in Babin-Zuba. Bolj južno silijo čez Egri-Palanka naprej.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

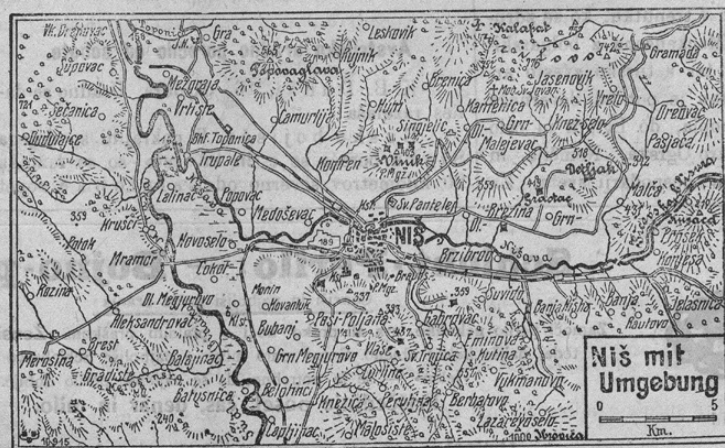
K.-B. Dunaj, 19. oktobra. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Rusi so večerj svoje napade v močvirnatih in gozdni pokrajini njegja Styra nadaljevali. Pri severno-zapadno od Derazne ležeči vasi Boguslawka naskočil je sovražnik trikrat brezuspešno postojanko neke honvedske divizije; bil je z ognjem in v bližinskem boju v beg pogan in je pustil 3 oficirje, čez 500 mož in 2 strojni puški v naši roki. Tudi neka čez Kulikowice prodirajoča ruska divizija bila je zopet na vzhodni breg nazaj pognana. V pokrajini pri Czartoryski zavzel je sovražnik na nekaterih točkah zapadni breg reke Styr. Tam se še borimo. Severno od Rafalowke napadli so Rusi istotako z močnimi silami; bili so zavrnjeni, pri čemur smo 100 mož vjeli.

Italijansko bojišče. Boji ob Sočini fronti se razširjajo. Večerj opoldne pričel je proti našim postojankam na Krnu, pri tolminskem mostiču in doberdobski planoti močni sovražni topovski ogenj, ki je trajal z veliko ljutostjo do večernih ur, deloma pa tudi v noč. Pod varstvom tega ognja pričela je italijanska infanterija na raznih točkah z napadom. Na Krnu, na Mrzlem vrhu in pred postojankami tolminskega mostičja izjavili so se vsi sovražnikovi napadali poskusi v ognju naše infanterije, strojnih pušk in stanskih topov. Sovražna infanterija je zbežala, kjer je bila prijeta, pod najtežjimi izgubami v svoje jarko nazaj. Deloma je samo „avantila“ vpila, breg da bi svoje obrambe zapustila. Neki proti Monte Sabotino naperjeni napad in več močnih sunkov proti postojankam pri Peteanu, za katere se že več dni hudo borimo, bil je istotako zavrnjen. Na Koroškem in Tirolskem vlada nadalje živahno sovražno artiljerijsko delovanje.

Južno-vzhodno bojišče. Napadi zavezniških armad napredovali so tudi večerj povsod. Mačva je večidel v naši lasti. Na obeh straneh izliva Kolubare prevožena c. in kr. čete vzele so ob polnočni mesto Obrenovac in južno-vzhodne visočine. Od Belgrada južno prodirajoče zavezniške bojne sile prišle so v zasledovanje sovražnika čez Ripanj. Neka avstro-ograska kolona vzela je z bajonetnim naskokom „ci-

Niš in okolica.

mesto v svoji lasti. Danes šteje Niš 28.000 prebivalcev. Kakor vse kaže, ne bode dolgo več v srbski roki.

Prinašamo danes zemljevid srbskega mesta Niš in okolice. Niš je zdaj glavno mesto Srbije in je bil v zadnjem času močno z modernimi utrdbami obdan. V strategičnem oziru je Niš jako važen, ker obvladuje ceste v Makedonijo in Bolgarijo ter k Timoku in Donavi. Mesto in okolica je bilo stare bojišče med Turki, Ogri, Avstrijci in Srbi. Šele od leta 1878 imajo Srbi to

ansko goro" južno od Grocke in se je raztezala z na obeh straneh spodnje Morave po vsej dolini prodirajočimi nemškimi divizijami. V 14 dnevih bojih za Avalo in za postojanke severno-zapadno od Grocka vjele so naše čete 5 srbskih oficirjev in 2000 mož. Bolgari odvzeli so sovražniku prvo utrjeno linijo vzhodno od Pirota in so se vrnili do pokrajine od Vranja.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 19. oktobra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno od Gige so naše čete v naskoku vzele več ruskih postojank in dosegle Duno vzhodno od Borovitza. Vjeli smo 1 oficirja, 240 mož in 2 strojni puški. Neki ruski napad severno-zapadno Jakobstadta bil je zavržen. V pokrajini od Smolwy uničil je eden naših bojnih letal neko francosko letalo, katerega je vodil ruski državni kapitan in ki je bilo oboroženo s angleško strojno puško.

Armada Linsingen. Včeraj poročani boji ob Styru se za nas ugodno razvijajo.

Balkansko bojišče. Pri armadni skupini Mackensena je armada generala K. O. Reib z avstro-ogrske četami mesto Obrenovac zavzela. Južno od Beograda dosegle so nemške in avstro-ogrske čete po boju visoko vzhodno od Vraniča, južno od Ripanje in južno od Grocke ob Donavi. Armada generala Gallwitz priborila si je z desnim krilom pokrajino zapadno od Sevrne ter kraje odanji in Mala Krma. Visočinska pokrajina pri Lučici ter južno in vzhodno od Boževaca do Misljenovaca smo sovražniku iztrgali. Armada generala Bojadjefa vsilila je proti Zaječarju, Knjaževacu in čez novo ter naprej proti kotlju od Pirota. Druge bolgarske čete so zavzele ranje v zgornji liniji Morave ter so bolj južno linijo Egri-Palanka in Stip že prekoračile.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 20. oktobra. Uradno se poroča:

Rusko bojišče. V pokrajini od Kolki trajali so boji tudi včeraj, brez da bi prišlo do spremembe splošnega položaja. Ob Putilovki zaplenil je del inf. reg. 49 pri demoliranju nekakega ruskega pancerskega vlaka, katerega lokomotiva je bila par sto korakov pred našo postojanko od granate polno zadeta, dve strojni puški, mnogo japonskega ročnega orožja, mnogo streliva in vojnega materiala.

Italijansko bojišče. Močni artiljejski ogenj proti našim postojankam ob Sočini traja tudi včeraj celi dan. Proti doberdovski planoti postal je popoldne še intenzivnejši. Italijanska infanterija napadla je v pokrajini Krna proti tolminskemu mostičju, proti Monte Sabotino, Monte San Michele in vzhodno od Vermegliana; bila je par stovosod pod velikimi izgubami nazaj vržena. Tudi na tirolski fronti prišlo je včeraj do večjih bojov. Pri Tre-Sassi in na visoki planoti Wielgerenth odbile so naše čete po dva napada. Pri Tre-Sassi prišlo je deloma do ročnih bojov. V Judikariji, kjer razvija sovražnik v zadnjem času istotako višje delovanje, so se naši naprejši potisnjeni oddelki na glavno bojno črto nazaj potegnili.

Južno-vzhodno bojišče. V Mačvi

vsiljene avstro-ogrske čete približujejo se Šabacu. Pri Ripanju in južno-vzhodno od Grocka vrgli smo sovražnika iz močno zasedene visočinske postojanke. Nemške bojne sile priborile so si južno od Semendrije prehod čez spodnjo Raljo in so pridobile južno-vzhodno od Požarevaca v smeri na Petrovac zopet na prostoru.

Bolgari iztrgali so sovražniku njegove močne postojanke na Sultan-Tepe južno-zapadno od Egri-Palanke. Prodirajoči proti Kumanovem vjeli so 2000 Srbov in zaplenili 12 topov.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 20. oktobra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno-vzhodno in severno-zapadno od Mitave so naše čete zopet napredovale. Vzeli smo več sovražnih postojank.

Armada Linsingen. Krajevni boji ob Styru trajajo naprej.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrske čete prodirajo proti Šabacu. Južno od Ripanja so se pričeli nadaljni boji. Južno od Lužice (Boževaca) bil je sovražnik zopet vržen.

Bolgarske čete prišle so s hitrim nastopom v last Sultan Tepe; vjele so pri prodiranju na Kumanovo 2000 Srbov ter zaplenile 12 topov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Srbija prosila za mir.

Bolgarski listi poročajo: Par tednov pred novo veliko avstrijsko-nemško ofenzivo se je Srbija obrnila na Dunaj s prošnjo, naj bi se sklenil poseben mir. Od avstrijske in nemške strani pa se je odgovorilo Srbiji, da je mogoče le na sledečem temelju: Srbija naj odstopi Bolgariji brez-pogojno in takoj celo Makedonijo, sklene zvezo z osrednjima velesilama, kateri ji garantirata, da dobi Srbija dohod na Jadransko morje. Srbija ni teh ponudb sprejela in Avstrija in Nemčija sta na to pričeli z ofenzivo. (Ta vest ni uradno potrjena! Op. ur)

Italija napovedala Bolgarski vojno.

K.-B. Rim, 19. oktobra. Agenzia Stefani poroča: Ker je Bolgarska pričela sovražnosti proti Srbiji, se zvezala s sovražniki Italije in se bori proti njenim zaveznikom, je italijanska vlada na povelje kralja izjavila, da obstoji med Italijo in Bolgarijo vojno stanje.

Kako je bila vzeta gora Avala.

Vojni poročevalci poročajo z dne 17. t. m.: Po krvavi predaji Beograda in ko so bile izpraznjene višine južno od mesta, so Srbi mislili da se bodo lahko na gori Avala močno branili. Gora je tvorila tretjo obrambno črto. Utrjevali so jo več mesecev. Zgradbe iz betona so se raztezale na gori v treh do štirih vrstah ena za drugo. Žične ograje, jame, mine so tvorile skoraj nepremagljive ovire. A vse ni nič pomagalo. Z drznim velikopoteznim napadom sta nižjeavstrijska polka št. 49 in 84 vdrla s severa v postojanko Avala in sta vzela vrh 515. Z zahoda so vzele nemške čete glavni greben. Srbi, ki jim je bilo zopet zapovedano, naj se drže do zadnjega moža, in ki so imeli pripravljene močne rezerve, so se borili z obupno trdnostjo. Bili so se boji z bajonetami, ki spadajo med najdivješe, kar jih je videla sedanja voj-

ska. Naši vojaki so vdrl v kritja. Istočasno so naskočile avstrijske čete postojanke na Velkem Kamnu in pri viš ni Pasuljište, ki je tudi močno utrjena. V postojanki Pasuljište so bili vsi Srbi pobiti ali pa ranjeni. Neranjen ni bil vjet nihče.

Bolgari v Istipu in Radovištu.

K.-B. Sofija, 19. oktobra. Agence Telegraphique Bulgare poroča:

Bolgarske čete so dospele v makedonsko mesto Stip (Istip) in Radovište.

* * *

Z zasedanjem teh dveh mest so Bolgari napravili velik korak v osvoboditev Makedonije. Mesto Istip je v političnem oziru jako važno. Stip ali Istip (tudi Istip) je že iz prve balkanske vojne znano. Mesto je bilo dne 27. oktobra 1912 od srbske druge armade, pomešano z deli bolgarske zapadne armade zavzeto. Istip leži na južno-zapadnem robu vojaško veležnega Ovcjega polja, ki se raztezuje od Kraljeve pa do Vardarja. V prvi in drugi balkanski vojni bilo je Ovcje polje hudo bojišče. Zdaj so je Bolgari zavzeli in upati je, da ne pride nikdar več v srbske roke.

Obramba dr. Dumbe.

K.-B. München, 18. oktobra. „Münchener Zeitung“ objavlja o pismu avstrijskega veleposlanika dr. Dumbe državnemu tajniku Lansingu: Ker avstrijski veleposlanik v Vašingtonu že več mesecev sploh ni mogel zasebno občevati s svojo vlado, med tem ko smejo naši sovražniki brez cenzure tajno brzojavljati, mi je Vaše ministerstvo zdaj dovolilo, da smem po nemškem veleposlaništvu občevati s svojo vlado, a le v toliko, da poprosim za dopust, da morem pojasniti svoje stališče svoji vladi. Ni mi dovoljeno obvestiti svoje vlade, da sem se kdaj pregrešil proti postavi dežele, kjer sem nameščen ali da sem se kdaj pregrešil proti gostoljubnosti. Moja zaupna brzojavka moji vladi po Vašem cenzorju ni bila dopuščena, a na čuden način je bilo o njej obveščeno ameriško časopisje, ki je vsebino objavilo. Obveščam Vas, zakaj sem poslal pismo avstrijskemu zunanjemu uradu po gospodu Archibald. Moja vlada mi je zapovedala, naj opozorim tu bivajoče rojake na § 327 naše vojaške kazenske postave, po katerem se udeležba pri izdelovanju municije za sovražno deželo težko, v okolnostih celo s smrtjo kaznuje. Moja vlada je sodila, da morajo kazati njeni v Ameriki živeči državljani tisto zavest dolžnosti, kakor doma. Če ne morejo domov, da se vojskujejo proti sovražniku, se mora najmanj zahtevati, da ne delajo sovražniku v korist tako, da pomagajo izdelovati orožje za usmrčenje svojih bratov. Moja vlada me je zato poučila, naj s primernimi sredstvi obvarujem svoje rojake, da ne bodo zakrivali zločina. Ko ste objavili tožbo proti meni, nisem še sploh imel kake prilike, da bi bil izvedel navodil svoje vlade in tudi nisem nameraval kaj storiti, kar bi nasprotovale ameriškim postavam in o načelu gostoljubnosti. Predlagal sem le svojem zunanjemu uradu, da se izda oklic našim rojakom v municijskih tvornicah, kjer delajo in v časopisih, ki jih čitajo, in da se ustanove posredovalnice, ki preskrbe delo tistim rojakom, ki bi vsled oklica popustili delo v municijskih tvornicah. Zahteval sem vsoto 60.000 mark. Mala visokost te vsote kaže, kaj da je na „zaroti“, obsegajočo celo Ameriko, ki ste me jo obdžili pri moji vladi, ne da bi bili mene prej vprašali, dasi ni bil še sploh za to propagando izdan niti vinar. Glede na očitjanja, da sem poslal pismo po Američanu

KO KUPIŠ TI, ODPRI OČI!

je vpisani besedni znak firme dr. Oetker. V katerem času bi se zamoglo to besedo pač bolj opravičeno vsakomur v spomin poklicati, kakor sedaj, ko se razmere porabi, ponujati manjvredno in je gospodinja prisiljena, vzeti marsikdaj manjvredno, ker boljšega ni dobiti. V enem oziru pa ji ni treba nič manjvrednega vzeti, ker se najboljšo v zadostni meri izdeluje, namreč pri nakupu praška za pecivo; z nasprotnimi trditvami se hoče občinstvo le prevarati. Dr. Oetkerja prašek za peči se dobi povsod; je in ostane najboljši in se je kot tak v preteklih vojnih mesecih najboljše obnesel. Zahteva naj se v lastnem interesu, da se dobi le pristni dr. Oetkerjev prašek za peči; vedno naj si zapomni, da zahvali ime Oetker svoje svetovno znanje izdelovanju najboljšega praška za peči skozi več kakor 20 let. Torej še enkrat:

Ko kupiš ti, odpri oči!

Archibald, moram opozoriti ponovno na žalostne razmere, v kakšnem žalostnem stanju se nahajajo tu zastopniki tistih dežela, ki se vojskujejo z zavezniki, valed postopanja Vaše vlade. Nimamo prilike, da bi brzojavili po kablju, ki se ga lahko sovražniki brez cenzure svobodno poslužujejo. Zvezani smo lahko le s svojo vlado z brezžičnimi brzojavi, ki jih pa tudi Vaša cenzura vrača.

(To pismo mora iti Angležem prijaznim Amerikancem pač hudo v nos! Op. ur.)

Ponesrečena angleško-francoska ofenziva.

Kakor znano, so pred par tedni francosko-angleške armade poskusile z naravnost velikanskim naporom razbiti trdno fronto Nemcev v Franciji in Flandriji. Posrečilo se jim to ni. Nemška fronta je kakor nerazrušljiva pečina, ob kateri se vsi sovražni valovi razpršijo. Ta železna nemška fronta sredi v sovražni deželi ostala je po ofenzivi skoraj docela nespremenjena, medtem ko so imeli nasprotniki velikanske izgube. Francozi in Angleži so porabili za ta napad vsa sredstva. Dokaz temu je neko francosko armadno povelje, ki pravi: „Za napad (proti nemški fronti) je določeno: 35 divizij pod generalom de Castelnau, 18 divizij pod generalom Foch, 13 angleških divizij in 15 kavalerijskih divizij (m. nj. 5 angleških); poleg tega je bilo za napad pripravljenih: 12 infanterijskih divizij in vsa belgijska armada“. Te velikanske bitke se je udeležilo torej tri četrtine vseh francoskih bojnih sil. Imela je pa bojna sila 2000 težkih in 3000 lahkih topov ter mnogo več streliva, nego začetkom vojne. In uspeh? Nič!! Prav nič niso dosegli Francozi in Angleži. Cele gromade mrličev so imeli in nazaj so bili vrženi. Ta zavržena sovražnikova ofenziva je pač dokaz, da je nemška bojna sila nepremagljiva.

Angleške izgube pri Dardanelah.

K.-B. Paris, 16. oktobra. List „New-York Herald“ poroča iz Londona: Državni podtajnik Tenant izjavil je v zbornici, da so angleške izgube pri Dardanelah od 9. oktobra t. l. znašale 96.892 mož, ki se na sledeči način sestavijo:

1185 oficirjev in 17.772 vojakov mrtvih; 2.632 oficirjev in 66.220 vojakov ranjenih; 383 oficirjev in 5707 mož izgubljenih.

(To so pač ogromne izgube, katerim ne stoji prav noben uspeh nasproti. Angleži se bodo morali navaditi, da vodijo vojne s lastnimi ljudmi, ne pa, kakor doslej, s tujimi! Op. ur.)

Sedem sovražnih parnikov v dveh tednih potopljenih.

K.-B. Atene, 17. oktobra. V zadnjih dneh so avstro-ogrski in nemški podmorski čolni sledeče parnike skupne vsebine 27.000 ton potopili:

Angleške parnike „Hayden“ (4000 ton), „Sailor Prince“ (3144 ton), „Halicones“ (5093 ton), „Torpwood“ (3184 ton), „Apollo“ (3774 ton), nadalje angleški tank-parnik „H. C. Henry“ (4219 ton) z oljem v Lemnos, konečno pa še italijanski parnik „Cirene“ (3236 ton).

Misel ni zavrnuti, da so ogromne parniške izgube, ki so jih imeli nasprotniki v zadnjih tednih, pravi vzrok za poročano vstavljenje izkrcevanja čet v Saloniku. (Bržkone so torej naši in nemški podmorski čolni sovražnikom dokazali, da tako lahko ne bodo šlo z zahrbtnim napadom preko Grške. Naši in nemški podmorski čolni so — povsod! Op. ur.)

Podpišite vojno posojilo!

Zopet hiti klic po deželi: Pridite z Vašim denarjem, zaslužkom ali prihrankom, prepustite ga na posodo domovini v njenem boju za obstanek. Že se nagiba palma zmage k nam; globoko v njegovo deželo so pognali na severu teško zadetega nasprotnika in navali italijanskega izdajalca se krvavo razbijajo ob železnem zidu naših neumornih bojevnikov. In nič ni korenjakom preveč; z močjo in silo so na novo prodrli na Balkanu, da ponesejo na vse strani svoj zmagoviti prapor. Kaka odločna volja, kako junaštvo, kako domoljubje, polno trpljenja, navdaja srca teh nepremagljivih boriteljev!

Nikogar ne sme biti, ki bi hotel zaostati za drugimi. Tudi tukaj v deželi ne, ki nam kaže po bojnem tršču nemoteno vsakdanjo prizadevno življensko sliko. Takaj ustvarjajte Vi, ki ste izključeni od orožja, z bojno pripravo mirovnega dela, kar od Vas zahteva čas bojeve sile. Nobeno kolesce naj ne miruje, to je Vaša želja. Nobeden mlin naj ne potihne, je Vaša vsakdanja prošnja. Naše orožje naj bo sovražniku grozno in še groznejše, je Vaša volja. In našim ljubim zunaj na bojnem polju, utrujenim in bolanim tu v deželi naj bi bilo vse usojeno, kar jim more ustvariti delo ljubavi, je Vaša molitev.

Po konci! Ničesar ne manjka in tudi v bodoče ne bo manjkalo! S počrtnovalno srčnostjo in radostnim domoljubjem ste nudili dosedaj vse, kar je zahtevala domovina. Storite to vnovič! Še počivajo v deželi zakladi, kakor bi bili prihranjeni za dokončanje zmagoslavnega započeta. Pogledite v Vaše omare in predale in spraznite jih srčno, saj je Vaše srce polno počrtnovalne ljubezni.

Bogato nas je obdarila letos zemlja z zlatimi sadovi. Izstradati nas ne more nikdo! V naši lastni moči sloni naša sreča in naša zmaga. Vi poljedelci tam zunaj na Vaših zalih dvorcih in posevstvih, Vaše delo je bilo blagoslovljeno in vrednot donosa Vaše zemlje je zelo narasla. Naj pride do Vas domovine tretji klic! Glejte, Vaša polja so na novo obdelana, nobeno konjsko kopito jih ne bo razteptalo, noben sovražni izstrelek jih preril. Skrbno zavarovano in dobro čuvano pričakuje sveže seme svojega časa, ko bo vzkliko k sadu, zagledalo solnce srečnejšega časa.

Čajte to Vi vsi, katerih se tiče! Končna zmaga bo naša. Podpišite vojno posojilo, da jo venčate in obdržite!

Delcassé.

Francoski zunanji minister Theophile Delcassé je odstopil. Bil je eden glavnih povzročiteljev in najhujših bujskačev za sedanjo svetovno vojno. Vzrok njegovega odstopa ni popolnoma znan. Pravijo, da je bil odločni nasprotnik

Theophile Delcassé

izkrcevanja zaveznikov čet v Saloniku, ker je hotel grško nepristranost varovati. Na vsak način je odstop Delcasséja dokaz, da vodilni moške v taboru naših sovražnikov čutijo konečni poraz. Mi bomo zmagali, zato — zapuščajte pri sovražnikih podgane potapljačoo se ladjo...

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj zopet vsaki petek. Opozorjamo špeharje nato in upamo, da se bodo živo udeleževali teh sejmov.

24 vojnih napovedb. Od izbruha vojne je doslej napovedalo 24 krat vojno i. s. l. Avstro-Ogrska na Srbijo dne 28. julija 1914. — 2. Nemčija na Rusijo dne 2. avgusta. — 3. Nemčija na Francosko dne 3. avgusta. — 4. Nemčija na Belgijo dne 3. avgusta. — 5. Anglija na Nemčijo dne 4. avgusta. — 6. Avstro-Ogrska na Rusijo dne 5. avgusta. — 7. Srbija na Nemčijo dne 5. avgusta. 8. Črnagora na Avstro-Ogrsko dne 7. avgusta. — 9. Francoska na Avstro-Ogrsko dne 12. avgusta. — 10. Anglija na Avstro-Ogrsko dne 13. avgusta. — 11. Črnagora na Nemčijo dne 12. avgusta. — 12. Japonska na Nemčijo dne 23. avgusta. — 13. Avstro-Ogrska na Japonsko dne 25. avgusta. — 14. Avstro-Ogrska na Belgijo dne 27. avgusta. — 15. Rusija na Turčijo dne 30. oktobra. — 16. Anglija na Turčijo dne 5. novembra. — 17. Francoska na Turčijo dne 6. novembra. — 18. Belgija na Turčijo dne 7. novembra. — 19. Italija na Avstro-Ogrsko dne 23. maja 1915. — 20. Italija na Turčijo dne 21. avgusta. — 21. Anglija na Bolgarijo dne 15. oktobra. — 22. Francoska na Bolgarijo dne 16. oktobra. — 23. Rusija na Bolgarijo dne 18. oktobra. — 24. Italija na Bolgarsko dne 10. oktobra. — Srbija Bolgarsko doslej ni vojne napovedala, ker jo je ta napadla in je torej vojna napoved nepotrebna. Tudi Srbija ni Bolgarski vojne napovedala, čeprav se že krvavo bijejo. Tudi Nemčiji še ni Italija vojne napovedala. Sploh je vojna napoved le formalna stvar.

Po junaški smrti odlikovana sta bila dva vrta koroska učitelja. Pred par tedni padla sta namreč na ruskem bojišču učitelj Oskar Moro iz Sel pri Borovljah in učitelj Engelbert Skočič iz Prevalja. Zdej je bila obema srebrna hrabrostna medalja podeljena.

Srbski prestolonaslednik kmalu vjet. Listi poročajo: Srbski prestolonaslednik Aleksander prišel bi bil pri zavzetju Belgrada kmalu v roke zaveznikov. V zadnjem trenutku poročilo se mu je še pobeogniti. Pri obupani branitvi Srbov ostal je do zadnje minute kot poveljnik v Belgradu. Šele ko so sovražne čete dospale v notranje mesta, mislil je na beg; komaj deset minut, predno je dospela na lice mesta ogrska horda, umaknil se je v družbi nekega višjega angleškega oficirja preteči nevarnosti. Več oficirjev njegovega štaba, ki so vodili ofenzivo ob donavski fronti, se ni moglo več rešiti. Bili so večinoma vjeti; le nekateri od njih so padli.

Zopet povodenj pri Celju. Iz Celja se poroča: Drugače na spodnjem Štajerskem solnčnati vinski mesec oktober prinesel nam je zopet mrz in dež. Savinja in Voglina sta zopet izstopili in mnogo potov, cest, travnikov, njiv ter polj preplovili. Voda vsilila je deloma že v kmetijske hiše in je na nekaterih travnikih podobna jezerom. Med prvo povodnjo in prvo polovico tega meseca bilo je premalo časa, da bi kmetje spravili zimsko zelenjavo, zelje, vohret itd. pod streho. Gotovo je druga povodenj zdej to zelenjavo popolnoma uničila. Skoraj nepoplačljive cene življenskih sredstev bodo torej bržkone še narasle.

Obesil se je iz neznanih vzrokov vinogradniški posestnik Klinger na Gaibergu pri Str. Križu ob Mariboru.

Poslanec — veleizdajalec. Iz Sarajeva se poroča: Bivši poslanik in odvjetnik dr. Milan Srškić, sorodnik milijonarja Grigorije Jeltanova, je bil od vlade ekspatriiran in je njegovo premoženje zaplenjeno. Dr. Srškić se je v vojni proti Rusiji brez potrebe udal in živi sedaj čisto svobodno v hiši svojega svaka, srbskega poslanika dr. Spalajkovića v Peterburgu. Ekspatriiran je bil vsled tega, ker se mu je dokazalo, da se je nahajal v zvezi s sovražnikom.

Zaplenjena jajca. V Zagrebu so zaplenili pri trgovcu Ivanu Ogrizek 38.000 jajc, ki jih je nameraval odposlati iz Zagreba v Trst in Reko. Po drugih krajih stopa torej oblast držalcem prav občutno na prste.

Gromenje topov od italijanskega bojišča se čuje v zadnjem času prav pogostoma v ptujem kraju. Prav dobro se je čulo to gromenje v zadnjem času na višjih hribovih v Haložah, pa tudi v Ptuj na gradu „Ober-Pettau“ ter na „Panoramabergu“. Sicer se pa čuje to gromenje tudi na Srednjem Štajerskem, v Gradcu in drugje.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE
najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po žlezočnih in črevesnih boleznih se vedno dobi.
Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoji po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Danzig I., Eiberstrasse 49 a. 365/1

ojne se
s. : 1.
1914.
sta. —
— 4.
5 An-
Avstro-
Srbija
ora na
noska
0. An-
— 11.
— 12.
— 13.
ta. —
gusta.
ra. —
ra. —
— 19.
15. —
— 21.
— 22.
— 23.
Srbiji
jo je
ebna.
a, če-
še ni
poved

To je dokaz, kako velikanske bitke naši junaški
vojaki na jugu bijejo!
Zaprlj so v Št. Vidu na Koroškem 45
letnega delavca Gruberja, ker je na mnogih
okoliših izvršil hudo delo posilnosti.
Obesil se je v Borovljah 49 letni de-
lavec Jožef Medja iz Bohinjske Bistrice. Neki
posestnik iz Pliberka je poslal Medjo na Kranjsko
da kupi konja. Medja je pač prevzel konja
in ga pripeljal čez Ljubelj, potem ga je pa pro-
dal za 910 kron in je ta denar poneveril. Ko
so ga spravili v zapor, se je obesil.

Švica je nevtralna država in izpolnjuje
vestno in pošteno dolžnosti. Obožena je pa
tudi Švica in časih se je že tudi slišalo rahlo
klenketanje njenega orožja. En del švicarske
armade je že celo leto mobiliziran in na čelu
te armade stoji general. V celi zgodovini Švice
je to šele tretjič, da ima armada generala. Ime-
noma se Ulrik Wille in se ne bavi čisto nič s
politiko. V mirnih časih vežbajo Švicarje bolj
za strelce, kakor za vojake, a zdaj se je — tako
je čitati v raznih listih — pokazalo, da vlada
v tej armadi pravi duh, četudi demokratičnega
čumača. Na čelu švicarske republike je Italijan.
To je pravi italijanski Tesinec, ki je bil izvoljen
za predsednika države. Piše se Josip Motta in
priznava se mu, da se natančno drži nevtral-
nosti Referent za zunanje stvari je Nemeč. Piše
se Hoffmann in tudi njemu se priznava vestno
izpolnjevanje nevtralnosti na vse strani. Začet-
kom vojne je bil gospodarski položaj Švice jako
težak, a se je izboljšal.

V Halozah je letošnja vinska trgatega več-
noma že dokončana. V splošnem so vinograd-
niki lahko zadovoljni. Kajti blago je naravnost
imenitno. Istotako je prišlo izvenredno veliko
kupcev in so vsled tega cene prav lepe. Hvala
Bgu, da je vsaj vinska letina tako dobro
uspela!

Junaški 87. pešpolk. Listi poročajo: Kakor
9 avgusta pri Črnicah pod nadporočnikom
Girlingerjem se je ob napadu zopet odlikovala
stotinja nadporočnika Wodiczka bataljona, ki mu
poveljuje major Medikus. Nadporočnik je opazil,
da je naša artiljerija priredila vrzeli v sovražni
črti. Vojaki in častniki, ki radi napadajo, so
bili veseli. Nadporočnik Wodiczki je na čelu
svoje stotnije vzel z naskokom vrh kamnoloma.
Sovražnik je to zapazil in je izvedel z dvema
stotnjama in z eno strojno puško protinapad.
Naši junaki so planili na dvakrat močnejšega
Laha, izrgali so mu strojno puško, vjeli veliko
Lahov, ostale pa so zapodili. Ko so naše tehnične
čete položile v celo postojanko veliko min, so se
naši v varstvu teme umaknili. Ob sijajem na-
skoka je imela stotinja le lahke ranjence.

V Celovcu so do 16. oktobra pokopali 400
umrlih vojakov. Število 400 je izpolnil domo-
branec 23 letni Henrik Hinner.

Skrivanje živil. V Krakovi so policijske pre-

Srbski kralj in njegov sin.

Velika nesreča se je zgodila; zdravniki v
Nišu so konstatirali, da je srbski kralj, revol-
verski Peterček, težko obolen in da mora na
vsak način v neko kopelji. Ker pa na Srbskem
za take boleznj ni posebne kopelji, moral bode

König Peter

Kronprinz Alexander

Peterček žrkone v inozemstvo odpotovati. Nje-
govega sina, prestolonaslednika Aleksandra bi
bili Nemci in Avstrijci zadnjič kmalu v Belgradu
vjeli. Ti bi ga bili gotovo ozdravili, ako ima
morda kaj očetove bolezni. V zabavo čitateljev
prinašamo danes zopet sliko Peterčka in nje-
govega sinčka...

iskave pri trgovcih z živili razkrile velikanske
zaloge masti, špeha, riža, moke in drugega blaga.
Vse te zaloge, s katerimi so se hoteli oderuški
špekulanti obogateti, so bile zaplenjene. Tudi v
Lembergu so imele preiskave podobne uspehe.
Nekaj oderuhov se nahaja torej povsod. Sram
jih bodi!

Ogrska vina. V ogrskih vinogradih ob je-
zeru „Plattensee“ je letošnja trgatega končana.
Navadno vino se plačuje po 70 do 80 kron,
boljše vino pa po 90 do 110 kron za 100 litrov.
Tamošnje vino je seveda znano po izborni svoji
kakovosti.

Odpravljen carina na svinje na Ogrskem.
Razglašeno se, da je na Ogrskem odpravljena ca-
rina na svinje, ki so manj kot 60 kil težke.
Ker smo z Ogrsko v carinski skupnosti, bo go-
tovo tudi avstrijska vlada enako odredila.

Klanje krav. Mariborsko okrajno glavarstvo
je naročilo občinskim uradom, da se krave, ki
so namenjene za mesarje, ne smejo prodati in
zaklati brez dovoljenja okrajnega glavarstva.
Župani ne smejo za krave, katere so določene
za mesarje, izdajati potnih listov preje, nego
pride dovoljenje okrajnega glavarstva. Pričakuje
se tudi enako odredbo za svinje.

Na Francoskem imajo letos jako slabo vin-
sko letino. Francoska vlada je namreč dognala,
da znaša letošnji vinski pridelek na Francoskem
le komaj eno petino od lanskega vinskega pri-
delka.

Na Koroškem so določili najvišje cene za
ovce. Zvišalo se je nakupovalno ceno ovce na
K 1.46 za kilo žive teže.

Kaki so italijanski aeroplani. Dalmatinsko
namestništvo je razposlalo občinam dopis, kjer
jim — v ponk prebivalstvu — opisuje italijan-
ske zrakoplove. Toliko na aeroplanih, kolikor
na hidroplanih je spodnji del desnega krila ze-
lene barve, a sredina ostaja bela. Na vertikal-
nem krmlu so italijanske barve. Italijanski zra-
koplovi vijejo po dnevu nacionalno zastavo z
grbom Savoje in kraljevo krono, po noči pa gore
tri svetilke v nacionalnih barvah, belo rdečo-
zeleno; razum tega visi pod gondolo rdeča luč.

Naredba trgovinskega ministrstva s pora-
zumom poljedeljskega, železniškega in ministrstva
za notranje zadeve z dne 5. oktobra 1915. Kdor
ima v zalogi v svojih ali tujih prostorih omlač-
eno ali neomlačeno ogrščico iz letošnje žetve,
jo je dolžan v teku osmih dni naznaniti trgo-
vinskemu ministstvu. Naznanila so izvede: 1.
z loge, katere je nakupila avstrijska kontrolna
banka za trgovino in industrijo; 2. zaloge, ka-
tere je oddala avstrijska kontrolna banka za
trgovino in industrijo izdelovalcem ripsovega
olja pred izdano ministrsko naredbo z dne 25.
julija 1915, drž. zak. štev. 210 in so jih ti v
zmislu naredbe § 18 že sami naznanili; 3. za-
loge, ki so last države ali vojaške opravde; 4.
zaloge, ki jih imajo pridelovalci ogrščice za dr-
žavne namene v toliko, kolikor jih je čez pred-
pisano množino; 5. potrebna množina za setev.
Naznanila so poslali neposredno trgovinskemu
ministertvu in morajo obsegi: 1. ime in sta-
novanje (stojališče) naznanilčev; 2. ime (firma)
in stanovišče onega, ki ima z zalogo pravico
razpolagati; 3. množino v meterskih stotih. Če
še ni omlačena, je napovedati, koliko jo je pri-
bližno pričakovati, in 4. shrambe, kjer so za-
loge spravljene. Pravilnost naznanila se bo
kontrolirala po za to od trgovinskega ministr-
stva določenih organih, ki bodo tudi opravičeni,
pregledati tozadevne knjige. — Prestopki te
preporodi se bodo kaznovali, če niso še kaznjivi
po kazenskem zakonu, pri politični oblasti prve
vrste z denarno globo do 5000 kron ali z za-
porom do 6 mesecev.

Proti vohonom! Kranjski listi priobčujejo,
očividno v sporazumu z vojaško oblastjo, zani-
mive članke, v katerih pravijo m. dr.: „Itali-
janski kričači so jo potegnili začetkom vojne
čez mejo; zvitji, tihi izdajalci pa so
ostali. In nazadnje denar! Ljudje brez zna-
čaja, brez vesti, ki jim je za denar vse napro-
daj, dobiš povsod. Z denarjem se pa pri takih
rečeh ne varčuje. Zato je ne samo mogoče,
nego tudi verjetno, da so Lahi ob svoji pri-
pravi za vojsko najeli tudi takih barabskih ljudi
in jih plačali za umazano vohunstvo ter izda-
jalsko delo. Kdo bo verjel, da so n. pr. na Krasu
priprosti otroci sami ob sebi prišli na to, da so

jeli vijati vijake od šin na avtomobilski progi,
ali da sta nesrečno ubita žandarja pri Radečah
slučajno našla svojo smrt? Kdo more tajiti vo-
hunstvo, če so Lahi večkrat, ko so naši posta-
vili v kak skrit kraj svoje kanone, že v krat-
kem času začeli streljati nanje? Ne slepimo se!
Lahi so razpredli vohunstvo, kar so ga le mogli
in mnogo naše krvi je že izteklo zato, ker so
brezvestni vohuni mogli izvrševati svoje črno
izdajalsko delo.“ — Mogoče, da tudi v naših
krajih vohunstvo nastopa; opozarjamo torej
prebivalstvo ponovno, da naj bode previdno
proti ljudem, ki so neznanj in ki zamorejo biti
vohuni!

Odšli z srbsko armado. Hrvatski uradni list
prijavlja tretji sklep zagrebskega sodnega stola
o konfiskaciji premičnega imetja 39 oseb iz
Srčcina, ki so na sumu in v preiskavi, da so
zakrivali zločin proti vojni sili države in vele-
izdaje, ter so se pridružile srbski armadi in z
njo odšle.

Mrtvo našli. Sivilja Eliza Rižner našla
je na občinski cesti v Ptujju mrtvo žensko tru-
plo ležati. Dognalo se je, da je bila mrtva ženska
neka Neža Koren, doma iz Laporja. Obiskat
je šla svojega na smrt bolanega očeta, toda na
poti jo je prehitela smrt. Našli so pri njej 22
kron denarja.

Odlikovanje. Za 40-letno zvesto službovanje
v svoji obrti dobil je g. Jurij Lazar, vrvarski
pomočnik v Ptujju, častno medaljo. Čestitamo!

Sternthal pri Ptujju. V tukajšnjih vojaških
bolnišnicah se nahaja zdaj čez 3000 ranjenih
vojakov. Čuje se, da jih je okoliško prebivalstvo
jako gostoljubno sprejelo in da jim posamezniki
prinašajo tudi darila ter razna okrepčila. Upati
je, da tudi v bodoče ne bodejo gotovi brezvestni
špekulanti zlorabljali bedo ranjencev v svoje
namene.

Rogaška Slatina. V deželnem kopališču v
Rogaški Slatini se nahaja zdaj razven velikega
števila ranjenega vojaštva tudi čez sto oficirjev,
ki so prišli iz bojišč, da tam ozdravijo in okre-
vajo. Kopelj ostala bode tudi pozimi odprta,
kar bode gotovo i za bodoče čase velikega po-
mena.

Bolni
napljinčih
Sanatorij
Afleniz
Hofacker 1830, Stajersko, Prospekt

V znamenju zlatega klasa!

Podružnica „Rdečega križa“ v Ptujju priredi
v nedeljo, dne 24. oktobra
v zahvalo za dobro žetev v teh težkih bojnih
časih

zahvalno sveto mašo

ob 9. uri dopoldne v mestni farni cerkvi.

Nadalje se vrši popoldne ob 2. uri na
mestnem trgu

velika tombola

v korist vojno-oskrbovalnih zavodov. Dobitki te
tombole obstojijo samo iz življenskih sredstev.
Za tombolo je določeno 5 svinj po 100 kil.

Upati je, da se udeleži prebivalstvo teh
priredb v polnem obsegu. Kajti gre se za korist
domovine!

(Kdor ima slabe zobe) dobi večkrat zobobol. Lahkomi-
selno bi bilo, v zdravih dneh ne na te neprijetne, moteče bolečine
misliti, in jih ne preprečiti. Svetujemo tedaj svojim čitateljem na-
ročiti v ta namen Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esen-
čni fluid z zn. „Elza-fluid“. Ta vpliva pri hipoma nastopivšem zo-
bobolu ne samo takoj bolečine odpravljajoče, temveč prepreči tudi
zopetni prihod bolečine, ako se zobe vsak dan z njim čisti. Njegov
demitikujoči vpliv ter njegova dobra dišava vzamejo tudi slabi
duh iz ust. 12 steklenic tega tudi druge bolečine odpravljajočega
domačega sredstva pošlje vsespodsko franco za samo 6 kron le-
karnar E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvatsko). Kdor ima
slabe zobe, ta prebavlja večidel tudi slabo, ker ne more dovolj
griziti. Pri prebavnem motenju naj se vzame mlo odvajajoče
Fellerjeve Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“. 6 skatljice
4 K 40 vin. franko in priporočamo, da se jih naroči obenem
z „Elza-fluidom“, da se ima ta dva zdravniško priporočena prepa-
rata vedno v hiši. Kdor hoče imeti na sprehodih, potovanju in na
prostem takoj vplivajoče sredstvo pri roki, temu priporočamo
steklenico Elza-fluid. To stori dobro. (v)

Izpred sodišča.

Navijanje cen.

Ptuj, 16. oktobra. Pred tukajšnjo okrajno
sodnijo se je imela zagovarjati posestnica Neža
Schaffer iz Novevsi. Prodajala je na sej-
mišču eno glavico češnja po 10 vinarjev. Za to
navijanje cen bila je obsojena na 48 ur za-
pora z enim trdim ležiščem. — Posestnik
Štefan Nakast prodal je par 680 kil težkih
volov za 1.700 kron. Bil je obsojen na 200
kron denarne globe. Soobtoženi Anton Bel-
šak, ki je vole kupil, bil je oproščen, ker
jih je za se in ne za kupčijo kupil. — Posest-
nik Franc Rezek iz Starevsi je dne 7. sep-
tembra par volov za 2406 kron kupil. Deset
dni pozneje prignal jih je zopet na ptujski se-
jem in zahteval zanje 2700 kron. Hotel je torej
v dobrem tednu 300 kron zaslužiti. Zaradi tega
navijanja cen bil je obsojen na 8 dni zapo-
ra in 40 kron denarne globe.

Obsojeni dalmatinski časnikarji.

Gradec. Urednika narodnjaških listov
„Zastava“ in „Sloboda“ v Spljtu dr.
Oskar Tartaglia in jurist Čulić bila sta
v Gradcu po večdnevni razpravi zaradi zločina
hujskarije na 5 in 1 in pol leta težke
ječe obsojena.

Veleizdajalci.

Sarajevo, 5. oktobra. Pred tukajšnjim
okrožnim sodiščem bila je danes obravnava proti
predsedniku srbskega upravnega in šolskega
sveta Gregoriju Jeftanović in njegovemu
sinu Dušanu Jeftanović zaradi kaljenja jav-
nega mira. Obtožba je temeljila na raznih ve-
leizdajalskih pregreskih, katerih dokazi so bili
lani izkopani v obtoženčevem hlevu. Gregorij
Jeftanović bil je obsojen na eno leto ječe
in na izgubo komturskega križa. Franc Jožefo-
vega reda. Njegov sin dr. Dušan Jeftanović
je bil obsojen na 6 mesecev ječe in na iz-
gubo doktorata.

(svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem), okr.
Kozje.

Dne 28. oktobra pri Mauriciju, okr.
Frohneiten; v Koprivnici**, okr. Kozje; v Gleis-
dorfu; v Windschachtmannsdorfu, okr. Gleisdorf;
v Judenburgu; pri St. Janžu am Tauerne**, okr.
Oberzeiring; na Muti**, okr. Marenperk; v Gais-
hornu**, okr. Rottenmann; v Slov. Bistrici**;
v Čmureku**, pri Sv. Tomažu**, okr. Ormož;
na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Fürsten-
feldu**, v Donnersbachu**, okr. Irnding; v Ed-
lingu**, okr. Eisenerz; v Gleinstätten**, okr.
Arvež; pri Sv. Lovrenču**, okr. Bruck; v Voits-
bergu**, pri Sv. Petru*, okr. Oberwölz; pri St.
Jurju ob juž. želi, okr. Celje; v Gornjem gradu**;
v Gradcu (s klavno živino).

Dne 29. oktobra v Gradcu (sejem z za-
klano živino)

Dne 30. oktobra v Brežicah (svinjski
sejem)

Dne 31. oktobra v Kumbergu, okr.
Graška Okolica; na Ptujski gori, okr. Ptuj.

Dne 1. novembra na Ptujski gori, okr.
Ptuj; v Allerheiligen, okr. Kindberg.

Dne 2. novembra v Deutschlandsbergu**;
v Eggersdorfu, okr. Gleisdorf; v Breitenfeldu,
okr. Feldbach; pri St. Vidu, okr. Lipnica; v
Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Celju**;
v Ptuj (konjski in govejski sejem, kakor tudi
z žrebeti); v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 3. novembra v Pišecah**, okr. Bre-
žice; v Hartbergu am Lebing*, okr. Hartberg;
pri St. Ožbaldu**, okr. Oberzeiring; v Lučanah
(sejem z drobnico), okr. Arvež; v Imenem (svin-
jski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 4. novembra v Steina n. A*,
okr. Gröbming; v Konjicah*; pri St. Pavlu pri
Preboldu*, okr. Celje; na Bregu pri Ptuj (svin-
jski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 5. novembra v Rogatcu (svinjski
sejem); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

O pripravljanju sadjevca.

Na ta način vporabljanja sadja je nam mogoče,
da pripravimo v kratkem času iz morebitnega preostan-
ka na svežem sadju prav okusno in prijačo ter osve-
žujočo pijačo, ki jo bo pri sedanjih visokih vinskih cenah
in pri potrebni omejitvi izdelovanja piva še bolj ko do-
sedaj uvaževati.

Glavne točke, na katere se je ozirati pri izdelo-
vanju sadnega mošta, naj podamo v sledečem.

Sadje. Nabranega sadja za prešanje ali za ta
namen odbranega, manj dobro razvitega namiznega
sadja se ne sme takoj prešati, temveč ga je približno
skozi eden teden zložiti na zračnem prostoru, če ne gre
drugače, na prostem v meter visoke kupe, da se na
ta način pospeši dozorevanje in izviša kakovost mošta.

Sadove, ki so deloma ali docela gnili, ter dele
sadnih vejic in listje je treba poprej skrbno odbrati.

Najboljši mošt dobimo iz uporabe pravih mošt-
nih vrst. Vrstam sadja, ki imajo malo kisline, je dobro
primesti nekoliko kislih. Če vporablamo fineše vrste,
priporočamo pridate tretjine lesnik, ki imajo obilo
čreslovine in kislobe.

Za napravo 600 litrov sadnega mošta potrebujemo
9 do 10 meterskih stotov sadja.

Umivanje sadja velja v splošnem kot nepotrebno
opravilo, ki je pa zelo potrebno, če hočemo dobiti
okusno, svitlo sadno pijačo. Umivanje sadja je najpri-
mernejše izvršiti v večjih kadeh, v katerih se sadove dobro
premeša ter izmenjuje vodo tako dolgo, da postane
čista.

Zdrobljenje (tolčenje) je najbolj pripo-
ročljivo s pomočjo sadnih mlinov, v katerih se sadovi
najprej raztrgajo in nato s kamenitimi valjarji zdrobijo.

Drozga mora stati. Zdrobljena jabolka je
pustiti pri hladnem vremenu 10 do 12 ur stati v kadeh.
S tem privzame sok dragocene okusne snovi iz jabolčne
kože in se da lažje izprešati.

Pri hruskah ali primesti hrusk je pa takoj po zdro-
bljenju nadaljevati s prešanjem, ker je pri tej drozgi
nevarnost, da dobi okus po jesih. Pri toplim vremenu
ali v toplih prostorih se iz tega vzroka ne sme pustiti
stati jabolčne drozge, temveč se jo mora takoj izprešati.

Dotika z železom škoduje. Pri naprav-
ljanju mošta je strogo nato paziti, da pride mošt koli-
kor mogoče malo v dotiko z železnimi deli, ker postane
sicer pozneje rad črn. S preveliko z lakom za železo je
lahko odstraniti to nevarnost.

Prešanje. Tukaj je postopati prav tako, ko pri
izdelovanju vinskega mošta; pri visokih kufah priporo-
čamo vložiti eno ali več vlog, spletenih iz olupljenih,
vrbovih šib, da sok lažje oteka.

Pridatek vode? Isti naj bi, če le mogoče
izostal, ker se s pridatkom vode zmanjša vsebina na

sladkorju in kislini in postavimo mošt v nevarnost, da
postane bolan.

Kdor hoče dobiti lahko sadno pijačo, naj prime-
ša vodo šele pri vporabi.

Vrenje. Sadovni mošt ne vre tako burno ko
vinski; da pa popolnoma dovre, rabi dalj časa, ko
slednji, kar je tako razumljivo, da ima sadjevec manj
kvasnih redilnih snovi.

Poraba vrelnih nastavkov je iz tega vzroka še bolj
potrebna, ko pri vinskem moštu, ker je pri daljšem
vrenju večja nevarnost, da postane mošt bolan.

Kako je ravnati z moštom? Ravnanje s
sadjevecem je bolj enostavno ko pri vinu; vendar je
po dokončanem vretju sadjevca prej pretočiti, ko je
običajno.

Tudi je treba sode večkrat doliti. Sadni mošt se
naj privkuri pretoči po zimi in ga do prihodnjega leta
ni treba več pretakati. Če se ga prebogosto pretaka,
izgubi sadjevec na dragoceni svežosti, ker pri tem ni
mogoče preprečiti izgube na ogljikovi kislini.

Pri pretakanju se ne sme sodov tako močno tre-
plati ko pri vinu. Če porabimo dvojce tankih žveplanih
kosov — ali enega debelejšega — zadostuje to popolnoma
za 600 litrov sodove vsebine.

V velikih sodih ostane sadjevec dalj časa svež in
okusen ko v malih sodih; na to je treba tudi gledati.

Pri vseh delih pa je paziti na to, da je mogoče
dobiti finookusnega in čistega mošta le tedaj, če skrbimo
za največjo snajnost.

Mezga iz zelenih tomat.

Po prvih, nekoliko bolj strogih mrazovih odpade
tomatom (rajsko jabolko) listje; na vejicah ostanejo pa
še nezreli, zeleni sadovi, ki dajo zelo okusno mezgo, ter
se jih da na ta način prav dobro vporabiti.

Nezrele tomatе raztrgamo v več kosov, jih damo
ne da bi prilihi vode, v lončeno ali emajlirano posodo, ki
jo pristavimo k ognju, ter pustimo, da se sad razkuha.

Nato se precedi celo maso skozi debelo lasno sito, da
odstrani semenje in lupine se prida na 1 kilo tomatne
mase 1/2 kile sladkorja in kot dišavo nekoliko zdrob-
ljenega ingverja, ter se jo med pridnim mešanjem v
ploščnati posodi iz kamence ali emajla tako dolgo kuha,
da postane gosta mezga, ki se jo še vročo napolni v
pripravljene steklenice. Da te slednje ne počijo, jih je
treba oviti z mokro cunj.

S pergamentnim papirjem pokrite steklenice po-
stavimo kakor vse vrste mezg (zalz) na zračen, suh
kraj.

Jesensko kopanje v vrtu za zelenjavo.

Vse vrtnе grede, ki bodo sedaj proste, na katere
hočemo posejati špinačo in motovilce ali nasaditi zimsko
solato, začasno zunaj prezimujejo zgodnje zelje, zgodnji
ohrovt ali zgodnje čebule, se bodo kakor hitro mogoče
izkopale in v neobdelani zemlji po zimi pustile ležati. V
nobenem slučaju se naj ne bi pustile grede nedotaknjene
ležati z ostanke rastlin, ki so rasle nazadnje na njih,
ker se bo prav kmalu nadležni plevel razširil in zemlji
brez potrebe odtegnil redilne snovi.

Vrtnim gredam se že zdaj lahko z najboljšim vse-
pom da gnoj, ki je odločen za prihodnje leto. S prekop-
pavanjem v jeseni dosežemo, da mraz najboljši poljedlec
napravi zemljo prav krho in da dobimo v zgodnji spo-
mladi za sprejem semen in rastlin najbolj pripravno
zemljo.

Toda kopanje v jeseni ima še nadaljne koristi.
Ako prekopamo pred zimo grede, ki postanejo začasno
proste, se delo razdeli tako, da ne moti drugih obratov
poljedelstva, med tem ko se začne v spomladi delo na
vseh koncih in krajih i tako postane vrt čestokrat ko
oškodovan pastorek.

V jeseni se tudi lahko brez škode kopa tudi tedaj,
ako postane zemlja nekoliko mastna. Pri tem torej nismo
tako odvisni od vremena kakor v spomladi, ko se sme
kopati samo tedaj, kadar je zemlja zadostno osušena. V
jeseni prekopane grede privajajo rastlinam za njih rast
tako dragoceno zimsko vlago bolje kakor grede, ki se
v spomladi kratko pred obdelovanjem zrahljajo in se
morejo, ker jih ni treba še enkrat prekopavati, bistveno
bolje obdelovati kakor druge še ne pripravljene vrtnе
grede.

Vse navedene koristi naj nas privedejo do tega,
da se bomo bolj zanimali za jesensko kopanje gred v
vrtu za zelenjavo.

Oton Brüdars,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za na-
sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namesništvu.

Mladiči!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in
domovino in stopite v vrste

c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strel-
cev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

Špeharski sejmi v Ptuj se vršijo vsaki petek

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Beg iz Niša.

K.B. London, 20. oktobra. Diplomatični odbor v Nišu preselil se je danes v Monastir, kamor se je prelozilo tudi del zunanje urada, te nacionalne arhive in srbsko nacionalno banko. Srbska vlada ostane za sedaj v Nišu.

Beg iz Ŭsbüka.

K.B. Saloniki, 19. oktobra. Prebivalstvo Ŭsbüka zapušča v velikem številu mesto, ker je srbsko poveljništvo naznanilo, da bode Ŭsbüba mogoče dolgo branilo. Tudi tuji konzulati spravili so svoje arhive že v varstvo.

3000 vjetih Srbov.

Privatno se iz S.ije poroča, da so Bolgari doslej 3000 Srbov vjeli. Vjete Srbe porabili bodo za cestne zgradbe. Z zavzetjem Franja je edina srbska železniška zveza z grško Makedonijo v roki Bolgarov; s tem pa je pretrgana tudi zvezna pot za padnih sil z Rusijo. Pri nadaljnjem umikanju Srbov ogrožene bodejo i druge srbske železniške proge. Že sedaj je združenje izkrcanih Srbov v Saloniku s srbsko glavno silo jako dvomljivo. Srbske čete v Makedoniji bodejo tudi kmalu od glavnih srbskih sil odrezane. Ker pozdravljajo Makedonci Bolgare kot osvoboditelje, izvršilo se bode zasedanje Makedonije brez vsacega motenja.

Šabac — naš!

Naše čete zavzele so danes velevažno srbsko postojanko Šabac. Armada našega generala Kövess in na obeh straneh Morave napredujoče nemške sile prodirajo v tesni zvezi vedno globlje v srbsko pokrajino.

Bolgari zavzeli so med Zajecarjem in Knjaževacom dolino Timoka in so se približali trdnjavi Pirota. Njih armade priborile so si izhod v dolino Kumanovo in Vardarja.

Italijani zavrnjeni.

Glasom zadnjih uradnih poročil so Italijani na vseh frontah z naravnost ogromno porabo artiljerijske sile poskusili napade. Ti grozoviti napadi bili so pa od naših junaških čet povsod zavrnjeni.

Ruski protinapadi.

Pri protinapadih ob Styru vjele so naše čete 1300 Rusov. Odbile so Ruse povsod. Nemci so vjeli v bojih pri Mitavi 1725 Rusov.

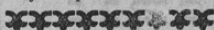
Nervozni glavobol, obrazne neuralgije, nervozni zobobol in druge vsled prevelike občutnosti živcev nastale bolečine odpravi se s Fellerjevimi živcem okrepčujočimi, bolečin odpravljajočimi rastlinskimi esencnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic pošilja franco za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-irg št. 24; (Bratstvo). Pri glavobolu priporoča se poleg Fellerjevega „Elsa-fluida“ tudi Fellerjev migrenski črtnik (cena 1 krona). Tudi se naj obenem naroči Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“; 6 škatljice franco 4 K 40 v Elsa-preparati so v resnici dobri.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na današnji inzerat Lysoform-tvornica.

Vojne močnate jedi in peciva“ je naslov nam predložene, lepo izdelane kuhalne knjizice z nad 120 predpisi za izdelovanje dobrih in redilnih močnatih jedi in peciva, ki se jih zamore izdelati s sedaj na razpolago stoječimi vrstami moke in drugimi dodatki hitro in sigurno. Med mnogimi kuhalnimi knjigami, ki jih je prinesel vojni čas, je ta pač ena najboljših in najcenejših. Proti vpošiljavi 20 vin. v markah jo dr. A. Oetker, Baden pri Dunaju vsakomur prosto po pošti dopošlje.

Fotografije (Porträt) kot znamke

(marke liki znamkam na pis-mih), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental, št. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko. 467

Lepo posestvo

14 oralov, od teh 4 oralov lepega gozda za podirati, travnik, njive, mnogo sadnega drevja, ki že nosi, stanovanalna in gospodarska poslopja. Vprašanja pod „7000“ pošte restante, Globasnice, Koroške. 464

3 hlapci

i. s.: 1 za konje, 1 za vole, 1 za krave, se proti dobremu plačilu takoj sprejmejo. Starost postranska stvar. Vprašanja na gospo Marie Wer-schitsch, posestnico na Bregu pri Ptuj. 465

Dekle

iz poštene hiše, slovenskega in nemškega jezika večša se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga pri Eug. Sicherl v Spodnji Polskavi. 468

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1 20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Dobro jabolčnico (jabolčni mošt)

kupuje

uprava hiralnice v Ptuj

Ponudbe na oskrbništvu hiralnice. 470

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spričevalo o izbornem učinku! Polna krasna prsa dobite pri rabi 443 med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Posestvo na prodaj 20 minut od Ptuja, meri 6 oralov, z 2 poslopjema, studenec, veliki sadonosnik, vinograd, 2 gozda in njive. Kje? se izve pri upravi tega lista. 471

Oženjeni kravji hlapec

z odraslenimi otroci se sprejme pri graščinskem oskrbništvu Ebenfeld pri Ptuj.

Letošnje sveže, tudi lanske

ježice (Knoppert) kupujem po dobri ceni in prosim ponudbe s ceno ter pošiljativjo malega poštnega vzorca na Wilhelm Freund, tovarna usnja v Mariboru. 446

Dobro idoča gostilna

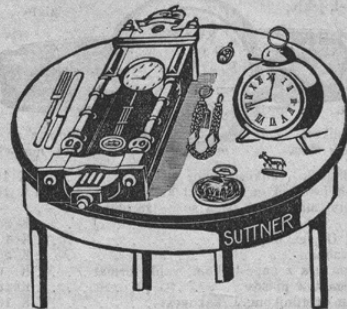
blizu Poljčan se odda v najem, ali pa na račun. Več se izve v pekarni 456 Geuer v Poljčanah.

Pekovski učenc

proti plači in oskrbi se takoj sprejme pri Franc Horwath, pekovski mojster na Ptujski gori. 452

Darila, ki naj trajno razveselijo

in darovalcu čast delajo, se kupuje v svetovni hiši Suttner, katere solidno, lepo blago ima svetovno ime.

Štev.	1316.	Lepa ura na pendelj	K 10 50
„	1325.	Ura na pendelj, gre 14 dni	20—
„	1376.	Lepa stenska ura	4 80
„	1203.	Dobra ura-budilnica	8 50
„	1204.	Ura-budilnica s kazalcem za datum	5—
„	1316.	Fina ura budilnica	7 80
„	410.	Roskopf-zepna ura, nikel	4 10
„	513.	Tula-nikel-ura, dvojni mantelj	9 80
„	4512.	„Zen th“-nikel ura, 15 rubisov	26 25
„	781.	Srebrna Tula-ura, dvojni mantelj	21—
„	1546.	Usnjati zapestnik s srebrno uro	17—
„	916.	Srebrna verižica, masivna	3 20
„	984.	Srebrni privesek, masiven	1 50
„	1022.	Srebrni ročni venec	5 70
„	114.	Duble zlata vratna verižica	5 50
„	468.	Duble zlati križec	1 50
„	212.	Srebrni prstan z lepim kamenjem	1 20

Krasni katalog zastoni in franko.

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu svote

Zlato uro zastoni zamore vsak kupec dobiti. Več v krasnem katalogu

Kar ne dopade. se izmenja.

Vsaka ura je najnatančnejše repetirana, strokovnjaško oljena in proti prahu zaprta. Vse zlato in srebrno blago je uradno puncirano.

Lastna fabrika ur v Švici. 458

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 701. Krščanska svetovna razpošiljalna. — Nobene filijalke.

Jako zmožno

velepodjetje za žganje kave

išče

prvorazredne zastopnike.

Ponudbe pod „L 355“ na Kienreichs Anzeigen-Vermittlung, Gradec, Sackstraße. 469

Učenec.

zmožen nemškega in slovenskega jezika, se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga 463

Josef Presker

Zreče pri Konjicah.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfgram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Somišljeniki! Prijatelji!

Citajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika kmetskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

Armada ura z napestnikom.

Nikel, jeklo,

srebro in
zlato

Velikost
kakor slika

odprta ali
dvoj. mantelj

Nikel ali jeklo, velikost kakor slika K 10—
Z radium-svetilnikom, velikost kakor slika K 15—
Z dvojnimi manteljem (sipa se ne zdrobi) K 20—
radium K 30—
Original Omega, odprta K 40—
Omega-radium K 50—
Zgorajšnja ura z napestnikom, velik format K 6—
Ista, elegantna plešča K 8—
Z radium-svetilnikom, I. kakovost K 10—
Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost K 18—
Žepne budilnice z ali brez jermena K 26—
Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost K 5—
Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom K 7—
Vojna budilnica kanone K 6—, bobnar K 7—
3 leta garancije. Razpoložljive po vpošiljanju svote s 50 h
za poštnino tudi na bojišče po

I. eksportni hiši za armade in vojne ure

Max Böhnell, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.

Originalni fabrični cenik zastoj. 261

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor šklerotica, špički, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabi povsodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkušanju je v sedanosti najboljšo razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divesta, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji v izvornih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vinarjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, oteklin, za antiseptično obveze in za irigacijo.

Lysiform-milo je fino, nalahno milo za toaleta, ki vsebuje 1 odstotek Lysoforma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najboljšeježi rozi kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zadoštuje le en poskus in Vi bodeite vedno rabili le to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo časa zadoštuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev.

„Pfifferminz-Lysiform“ je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe obeli in ohrani. Rabi se lahko tudi pri nahu v grlu, pri kašlju, pri kataru, za grgranje po zdravniških predpisih. Na čašo vode zadoštuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono in 40 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtevo zastoj in poštnino prost: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysiformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4. 336

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo. Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptujju

izvršuje
vse vrste posredovanja najbitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Jabolka za spomlad

cirka 20 vagonov jabolk kupi za dobavo v spomladni fabrika konserv Hermann Taussig, Prag-Karolinental. 462

Krave za molzo.

V ptujjskem ljudskem vrtu (Volksgarten) nahajajoči se dve lepi kravi za molzo in ena plemenska telica, ki so last olepševalnega društva v Ptujju, so na prodaj. Vpraša se pri g. Ignaz Roßmann v Ptujju, Untere Draugasse 2. 487

500kron

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogovo kožo Riš-balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cena 1 posodice z garancijskim pismom K 1—, 3 posodice K 2-50, 6 posodic K 4-50 Kemyen, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/29, Ogrsko. 346

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12—franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinjši čaj K 2-40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490. 756

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstno, vzame žejo, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatar, bruske, pfefermine, pomorance, waldmeister, višnje. Vsak neupeli izključen. Ta domača pijača se pije lahko polni hladna, pozimi pa vroča namočen ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 4 K 40 h franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcije zastoj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame deložnosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska). 460

Pridni majerski ljudje

s 3 do 4 delavskimi močmi, ki znajo dobro molziti in krmiti, k 20 komadom govede in 20 svinjam sprejmejo se do najkasneje novega leta. Vstop pa se zgodi tudi lahko preje. Vprašanje je vpošlati na Leitersberger Ziegelwerk pri Mariboru.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je odprta)

12. do 1. ure zjutraj; ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

I. kopel z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Ilustrovani cenik št. 754 zastoj in franko

PH. MAYFARTH & Co., Dunaj, II., Taborstraße Nr. 71

Fabrika kmetijskih in obrtnih strojev. 466

Mašine za pripravo krme

Za rezanje repe in krme ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Za paranje krme, stiskalni mlini ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Šrot-mlini, za paranje živinske krme ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Za odbiranje koruze (Rebler) ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Preše za mrvo in slamo ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

izdajajo in dobavljajo

Mestna hranilnica v Ptujju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.